GIELIS C. 1996: Pterophoridae. In: HUEMER P., KARSHOLT O. & LYNEBORG L. (eds.): *Microlepidoptera of Europe. Volume 1.* Apollo Books, Stenstrup, 222 pp., pevná vazba, 16 barevných tabulí, 288 pérovek, ISBN 87-88757-36-6. Cena 400,- DKK (ca 2 000,- Kč).

Monografie věnovaná evropským zástupcům čeledi Pterophoridae představuje první díl nové a dlužno říci velice potřebné edice anglicky psaných příruček „Microlepidoptera of Europe", v jejímž rámci mají z pera předních specialistů postupně vycházet jednotlivé skupiny drobných motýlů (plánuje se vydávání 1 až 2 dílů ročně). Renomovaní editoři i vydavatel jsou přitom lepidopterologické obci nejlepší zárukou, že bude dodržen jak časový plán edice, tak vysoká obsahová i formální úroveň jednotlivých svazků. Každý díl, zahrnující 100-300 druhů, je členěn na úvodní obecnou kapitolu, checklist pojednávaných taxonů, vlastní popisnou část, barevné tabule s vyobrazením dospělců, pérovky nebo fotografie genitálií, přehlednou tabulku výskytu v jednotlivých evropských zemích, seznam literatury a rejstříky. V systematické části je u každého druhu stručnou formou uvedena habituální diagnóza, morfologická charakteristika genitálií, rozšíření, biologie a případná poznámka.

První díl, pojednávající o pernatuškovitých, napsal přední evropský specialista Cees Gielis (Leiden, Holandsko). Monografie uvádí 138 druhů pernatušek, zařazených do 32 rodů, jež jsou doposud známy z Evropy, Kanárských ostrovů a Madeiry (není zahrnuto území bývalého Sovětského svazu). V knize jsou stanovena tři nová synonyma na druhové úrovni. Řada taxonomických otázek je však ponechána otevřená, především status některých recentně popsaných druhů v rámci nejobtížnějšího rodu *Stenoptilia* Hübner.

Úvodní kapitola je věnována historii výzkumu pernatušek, jejich morfologii, biologii, taxonomii, způsobům sběru a preparace; závěrem je připojen klíč rodů (obě části jsou doplněny 15 pérovkami). Následuje checklist a v systematickém sledu pojednání jednotlivých druhů. Pro jejich snazší určení jsou na 14 barevných tabulích fotografickou cestou vyobrazena imága (většinou zdařile) a pomocí 273 pérovek kopulační orgány obou pohlaví. Na zbývajících dvou barevných tabulích jsou fotografie housenek a kukel vybraných druhů. V připojené tabulce výskytu jsou kromě evropských zemí zahrnuty také některé země neevropské, zejména z oblasti severní Afriky a Středního Východu, na jejichž území se některé uvedené druhy také vyskytují. Z České republiky je udáván výskyt 51 druhů pernatušek, což souhlasí s recentními poznatky naší entomofaunistiky. V obsáhlém přehledu literatury je citováno přes 300 pramenů.

Přestože v nedávné minulosti (1995) byla část čeledi Pterophoridae zpracována E. Arenbergerem také v edici „Microlepidoptera Palaearctica" (IX. díl), nelze vzhledem k cenové nedostupnosti tohoto díla předpokládat, že „evropské" zpracování této čeledi nenalezne dostatek zájemců. (Rozdíly v pojetí jednotlivých druhů či vyšších taxonů v obou dílech není možno pro nedostatek místa blíže zmínit, stejně jako srovnání s novým evropských checklistem motýlů Karsholt O. & Razowski J. (eds.) 1996, v němž čeleď Pterophoridae zpracovali L. Bigot a J. Picard).

Knihu C. Gielise je možno doporučit jak všem zájemcům o hlubší studium pernatuškovitých, tak také ostatním profesionálním i amatérským lepidopterologům, zejména pak těm, kteří se zabývají drobnými motýly. Neměla by také chybět v knihovnách entomologických pracovišť. Knihu či předplatné celé edice (včetně bližších informací) je možno si objednat na adrese vydavatele: Apollo Books ApS, Kirkeby Sand 19, DK-5771 Stenstrup, Denmark.

Jan Liška & Jan Skyva